
dnia 09 grudnia 2024r.

Szanowna Pani
Joanna Knapińska – Prezes
Rządowego Centrum Legislacji

„Wszystkie prawa dzieci są ze sobą powiązane, wszystkie są ważne i wszystkie muszą być respektowane oraz chronione.”

Szanowna Pani

W imieniu rodzin zastępczych spokrewnionych pragniemy zwrócić uwagę Pani na nierówne traktowanie w polskim systemie prawnym rodzin zastępczych spokrewnionych w porównaniu z rodzinami zastępczymi niezawodowymi i zawodowymi.

Nieuzasadnione różnicowanie w prawie dostrzegamy w przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.).

Nierówność dostrzegamy w przepisach ustawy (u.w.r.p.z.) regulujących:

- kwestię wysokości i zasad przyznawania świadczenia z tytułu pokrycia kosztów utrzymania dziecka przebywającego w spokrewnionej rodzinie zastępczej(art. 80 u.w.r.p.z.),
- kwestię wysokości kwoty na usamodzielnienie się (art. 149 u.w.r.p.z.),
- kwestię szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych (art. 44 u.w.r.p.z.)

Jak wynika z danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego wśród rodzin zastępczych w 2023r. rodziny spokrewnione stanowiły 63,8%, rodziny niezawodowe – 30,4%, a rodziny zawodowe – 5,8%. Ponad połowa osób prowadzących rodziny zastępcze to osoby w wieku 51–70 lat. (Piecza zastępcza w 2023r., dostęp na dzień 18.11.2024r. <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/dzieci-i-rodzina/dzieci/piecza-zastepcza-w-2023-roku,1,8.html>). Rodziny zastępcze spokrewnione stanowią zatem aktualnie najliczniejszą grupę tworzącą rodzinną pieczę zastępczą, co wobec kryzysu rodzinnej pieczy zastępczej w naszej ocenie powinno zostać zauważone.

Poszukując rozwiązań jakie mogłyby zostać wprowadzone do przepisów prawnych ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przeprowadzamy liczne rozmowy z rodzinami zastępczymi spokrewnionymi, organizujemy konferencje naukowe, zwracamy się o wydanie ekspertyz do przedstawicieli doktryny prawa (ekspertyza : w załączeniu). Uzyskane tą drogą informacje utwierdzają nas w przekonaniu, że rodziny

zastępcze spokrewnione mają poczucie niesprawiedliwego, dyskryminującego traktowania przez system prawny.

Uwzględniając przepisy ustrojowe obowiązujące w naszym systemie prawnym oraz wszelkie regulacje międzynarodowej ochrony praw człowieka, postulujemy o dokonanie przez Pani Urząd oceny aktualnie obowiązujących regulacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Polsce z perspektywy nierównego traktowania rodzin spokrewnionych w porównaniu z rodzinami niezawodowymi i zawodowymi.

W szczególności zwracamy się z prośbą o rozważenie możliwości zainicjowania zmian w art. 80 u.w.r.p.z. i art. 149 u.w.r.p.z. poprzez odstąpienie od różnicowania wysokości kwoty z tytułu świadczenia na pokrycie kosztów jego utrzymania oraz kwoty na usamodzielnienie się. W naszej ocenie, obiektywnie koszty te są takie same dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych spokrewnionych jak i dla dzieci przebywających w pozostałych formach rodzin zastępczych. Nie znajdujemy uzasadnienia dla obowiązywania tego rodzaju rozróżnienia. Ponadto zwracamy uwagę na zasadność wprowadzenia zmian w art. 44 u.w.r.p.z, zgodnie z którym aktualnie rodziny zastępcze spokrewnione nie przechodzą obligatoryjnie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze. Wprowadzenie zmiany polegającej na obligatoryjnym szkoleniu również rodzin zastępczych spokrewnionych przyniosłoby wymierne rezultaty zarówno dla rodziców zastępczych, którzy często są zdezorientowani nagłą zmianą jak zachodzi w ich życiu w związku z przejściem opieki nad dzieckiem, ale przede wszystkim wywoła to pozytywne zmiany dla samego dziecka.

W naszej ocenie potrzeby dzieci przebywających w pieczy spokrewnionej są takie same jak dzieci z innych form pieczy zastępczej. „Dziadkowie” wykonują w ramach opieki nad dziećmi takie same czynności, ponoszą takie same koszty jak opiekunowie w ramach pozostałych form opieki.

, działające od wielu lat w
pragnie zwrócić uwagę na powyższe problemy jak i wpłynąć na zmianę dotychczasowego stanowiska ustawodawcy wobec rodzin zastępczych spokrewnionych.

Z tego powodu prosimy o przyjęcie niniejszego pisma i uwzględnienie naszych postulatów oraz dokonanie wnikliwej weryfikacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z wyrazami szacunku